

stemt. En Trebie siger, at han har staaet i den Tro, at han, naar han overhovedet vilde afgive sin Stemme, maatte se ad den ene smale Trappe at komme ind i Raadhuslokalen, men Trængslen var saa uhyre, at det varede over et Par Timer, inden han kunde naae derop. Flere Andre forklarede i lignende Retning.

Før Afstemningens Begyndelse undlod Valgbestyrelsens Formand aldeles at efterkomme Valglovens Bud i § 42 at betegne for Vælgerne det Sted, hvor han, efterat have modtaget Underretning for samtlige Valglisters Vedkommende om, at de tilstedekomne Vælgere havde afgivet deres Stemme, vilde bekendtgjøre for Valgforamlingen, at Afstemningen vilde blive sluttet, naar Ingen da var tilstede, som begjærede at deltage i Valget. En stor Del af de afhørte Vælgere har forklaret i fuld Overensstemmelse, at en saadan Underretning ikke havde fundet Sted, og at de ikke havde vidst, at de kunde afgive Stemme noget andet Sted end til deres Kommunes Valgliste. En Vælger udtalte, at han var overbevist om, at Trængslen ikke vilde være bleven saa uhyre og Valghandlingen gaaet roligere, hvis Vælgerne havde vidst, at de ikke vare ubelukkede fra at komme til at stemme, selv om det ikke lykkedes dem at naae frem til de Maend, der inde i Raadhuslokalerne skulde føre deres Sognelister. Han ansaa det for muligt og sandsynligt, at der har været Vælgere, der ikke have holdt ud for at komme til at afgive deres Stemme, da Afstemningen trak ud fra Kl. 1 til over Klokken 5. Han havde hørt to Vælgere, hvis Fæder opmuntrede dem til at holde ud og afgive deres Stemme, svare, at de ikke vilde vente længere. I Forbindelse hermed staar tillige, at Bogense-Vælgerne passerede ind og ud gennem Arrestforvarerens private Beboelsesleilighed, som selvfølgelig var ubekjendt og utilgængelig for den store Masse af Landvælgere om det end, som forklaret, tillodes enkelte Landvælgere at passere ind med ad denne Vej.

Om den Maade, hvorpaa selve Protokollafstemningen foregik, er det af flere Vælgere i Haarslev og Skovby Sogne samt i Bogense forklaret, at de ikke have hørt Listerne oplæse for dem enten deres eget eller den Kandidats Navn, paa hvem de havde stemt, og af flere Andre er det ligefrem benægtet, at en saadan Oplæsning er flet.

Listerne for Haarslev Sogn førtes egentlig talt af een Mand, idet Sogneraadets Formand, der var valgt til at føre Valglisten, lod denne føre af sin lønede Medhjælper, der ikke var Vælger, medens han selv førte Stemmelisten. Han begyndte endog med at føre begge Lister selv, da Medhjælperen ikke strax var tilstede, og senere lod den lønede Ikke-Vælger sig afløse en Tid af en Ikke-Vælger fra en fremmed Kommune.

Om Skovby Sogns Listerførelse forklarede flere, at Oplæsningen i Henhold til Valglovens § 41 ikke havde fundet Sted. En forklarede, at

han afgav sin Stemme til en af Listerførerne, men han saae ikke, hvem der skrev og hørte ikke Videre, da de den Gang næsten sloges og revs om at komme til. En Anden bemærkede, at Trængslen var saa uimodstaaelig, at de enkelte Vælgere ikke kunde standse foran Valgbordet, men ligefrem bortførtes af Strømmen. Til een Tid førtes denne Liste af den samme Ikke-Vælger, der havde været Afløser ved Haarslevlisten. En Vælger gjorde Bemærkning om det Forkerte heri, hvorefter han endnu kun skrev et Par Navne. En af de sidste Vælgere, der meldte sig ved Skovby Valgliste og blev tilstede i nogen Tid derefter, saae, at, da der ikke meldte sig flere Vælgere, blev Listerførerne desuagtet siddende i lang Tid. Derpaa tilførtes deres egne Stemmer, hvorpaa Listerne erklæredes sluttede. Da enkelte Vælgere derefter meldte sig for at stemme, bleve de afviste med Tilkjendegivende af, at de havde sluttet Listerne. Listerførerne gave sig derefter i Færd med at opgjøre Resultatet, men Listerne stemmede ikke overens. En Vælger, Sognesoged og Amtsraadetsmedlem N. Rasmussen, paamindede derhos Listerførerne om, at der var Enkelte, som dels fandtes paa Stemmelisten, uden at være tilførte Valglisten, dels havde, dem Alle vitterligt, mødt og stemt, uden at være paaført nogen af Listerne, og efter en af Listerførernes Anmodning indtegnede denne Vælger efter Stemmelisten et Par Navne paa Valglisten, hvorved han betegnede den Kandidat, hvorpaa de havde stemt, som „Andersen" i Stedet for „Anthonsen". Han indførte ligeledes de to Listerføreres Stemmer, samt Stemmer for fire Vælgere, der slet ikke fandtes paa Stemmelisten, men af de Delegerede bestemt erindredes at have stemt, hvorefter en af Listerførerne paa lige Maade indførte 3 andre Stemmer. Da en anden Vælger bebrejdede Skovbyerne, at de ikke kunde gjøre op og derved gave Bogense Vælgere Leilighed til fremdeles at stemme, gif Valglisteføreren med Listerne ind til Valgbestyrelsen, men kom tilbage med den Bæf, at Formanden havde tilbagevist ham, da Listerne skulde bringes i fuldkommen Overensstemmelse. Arbejdet begyndte nu forfra. Sognesoged N. Rasmussen ydede dem først sin Bistand, men da „hans Dine slog fejl", kom Andre til og tilsidt en Røjemand fra Bogense. Desuagtet opnaaedes intet tilfredsstillende Resultat.

Angaaende Stemmegivningen i Bogense er der forklaret, at der var truffet den Anordning, at Vælgere kunde gaa ud gennem Arrestforvarerens Leilighed, men ikke ind ad samme; det tillodes imidlertid Bogense Byes Vælgere, og navnlig dem, der agiterede for S. M. Petersens Valg, at gaa ind ad denne Vej, hvorimod man afviste Landvælgere, som forsøgte at komme samme Vej ind. Da der fra Formandens Side ikke var flet nogen Tilkjendegivelse om, hvor han vilde stille den sidste Opfordring til at stemme, og hvor han vilde foretage den formelige Afslutning af Af-